

TOBB/TEPAV, Mardin Odaları/Borsaları Akademik Danışmanlığı İktisadî Veri Desteği

TÜRKİYE'NİN BÜTÇESİNE İLİŞKİN VERİLER-2024

Prof. Dr. Mehmet Behzat Ekinci, MAÜ, İİBF, İktisat
[mbekinci\(at\)hotmail.com](mailto:mbekinci(at)hotmail.com)

2024 yılı bütçe gelişmeleri Tabloda yer almaktadır.

Tablo: Bütçe ile İlgili Gelişmeler (milyon TL) (%)

	2023	2024	Değişim (24/23) (%)
GELİRLER	5,207,566	8,670,863	66.5
Genel Bütçe Gelirleri	5,097,258	8,439,045	65.6
Vergi Gelirleri	4,501,109	7,304,863	62.3
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	133,137	135,593	1.8
Alınan Bağışlar ve Yardımlar	24,987	175,283	601.5
Faizler, Paylar ve Cezalar	413,162	787,914	90.7
Sermaye Gelirleri	17,507	23,665	35.2
Alacaklardan Tahsilat	7,356	11,727	59.4
Özel Bütçeli İdare Gelirleri	85,135	187,878	120.7
Düzenleme ve Denetleme Kurum Gelirleri	25,174	43,941	74.6
HARCAMALAR	6,588,016	10,777,009	63.6
Faiz Hariç Harcamalar	5,913,401	9,506,553	60.8
Personel Giderleri	1,324,584	2,665,963	101.3
Sos. Güv. Kur. Devlet Primleri	185,783	332,157	78.8
Mal ve Hizmet Alımları	453,895	744,865	64.1
Cari Transferler	2,373,847	3,863,599	62.8
Sermaye Giderleri	544,011	943,100	73.4
Sermaye Transferleri	858,256	640,357	-25.4
Borç Verme	173,025	316,513	82.9
Faiz Harcamaları	674,615	1,270,455	88.3
BÜTÇE DENGESİ	-1,380,450	-2,106,146	52.6
Faiz Dışı Denge	-705,835	-835,690	18.4

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

2024 yılında elde edilen gelir meblağı 8,670,863 milyon TL'dir. 2023'e göre %66.5 oranında artış meydana gelmiştir. Aynı yıldaki harcama meblağı 10,777,009 milyon TL olup 2023'e göre artış oranı %63.6'dır.

Bu gelir-gider meblağlarıyla paralel biçimde, bütçe dengesinde olumsuzluklar devam etmektedir. Nitekim, 2023 yılında 1,380 milyar TL civarında olan bütçe açığı, 2024'te belirgin biçimde artarak 2,106 milyar TL civarında gerçekleşmiştir. 2023 yılına göre 2024'te meydana gelen artış %52.6 seviyesindedir.

2024 yılı faiz harcamaları meblağı 1,270 milyar TL civarında olup 2023'e göre %88.3 gibi yüksek bir oranda artış gerçekleşmiştir. Öte yandan, faiz dışı dengede de artış meydana gelmiştir. Nitekim, 2023 yılında 706 milyar TL olan faiz dışı açık, 2024'te 836 milyar TL'ye yükselmiş olup oran %18.4'dir. Yani faiz ödemeleri olmasaydı bütçe 2024'te sadece 836 milyar TL civarında açık verecekti.

Not: Buradaki değerlendirmeler, Yazar'a ait olup sadece kendisini bağlamaktadır.